

Lægemidler i ATC-gruppe C08, Calciumantagonister

Læsevejledning til skemaer nedenfor

Godkendt indikation: Den eller de angivne indikationer for et lægemiddelstof og eventuelt en lægemiddelform, er taget fra det lægemiddel, som har været godkendt længst.

Tilskudsstatus: Lægemidlets gældende tilskudsstatus.

Behandlingspris per døgn: De angivne behandlingspriser per døgn er baseret på tilskudspriser beregnet i overensstemmelse med Lægemiddelstyrelsens retningslinjer af den 4. juli 2006 for vurdering og sammenligning af lægemidler ved revurdering af lægemidlers tilskudsstatus, jf. **Bilag C4 og D**.

Forbrug: Antallet af personer i behandling er taget fra Lægemiddelstyrelsens Lægemiddelstatistikregister, jf. www.medstat.dk.

Enkeltstoffer til peroral anvendelse

C08CA01	Amlodipin
Lægemiddelformer	Tabletter
Lægemiddelnavne	Amlodipin "1A Farma, Amlodipin "Alpharma", Amlodipin "Alternova", Amlodipin "Copyfarm", Amlodipin "GEA", Amlodipin "Hexal", Amlodipin "KRKA", Amlodipin "Orion", Amlodipin "PCD", Amlodipin "Ranbaxy", Amlodipin "ratiopharm", Amlodipin "Sandoz", Amlovis, Norvasc
Godkendt indikation	"Forebyggelse af angina pectoris. Arteriel hypertension"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	5 - 10 mg tabletter: 0,90 - 0,48 kr.
Forbrug	174.747 personer i behandling i 2006 192.629 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Amlodipin er sammen med felodipin en af de billigste calciumantagonister. Amlodipin anvendes til langt hovedparten af de patienter, som behandles med calciumantagonister, hvilket nævnet vurderer som et rationelt forbrug.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08CA01

C08CA02	Felodipin
Lægemiddelformer	Depottabletter
Lægemiddelnavne	Felodin, Felodipin "Actavis", Felodipin "Hexal", Felodipin "ratiopharm", Felodipin "Sandoz", Felodipin Retard "1A Farma", Hydac, Plendil, Plendur
Godkendt indikation	"Arteriel hypertension"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	5 - 10 mg depottabletter: 1,16 - 1,27 kr.
Forbrug	33.796 personer i behandling i 2006 32.820 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Felodipin er dyrere end amlodipin men er dog sammen med dette stof en af de

	billigste calciumantagonister og anvendes til mange af de patienter, som behandles med calciumantagonister, hvilket nævnet vurderer som hensigtsmæssigt.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08CA02

C08CA03	Isradipin
Lægemiddelformer	Depotkapsler
Lægemiddelnavne	Lomir Retard
Godkendt indikation	"Arteriel hypertension"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	5 - 10 mg depotkapsler: 4,76 - 7,52 kr.
Forbrug	2.181 personer i behandling i 2006 2.061 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Forbruget af isradipin er meget beskedent. Medicintilskudsnævnet vurderer, at isradipin anvendes til et mindre antal patienter, som på grund af bivirkninger eller interaktioner ikke kan anvende de billigere calciumantagonister. Prisen er blandt de højere for calciumantagonisterne, og nævnet foreslår, at forbruget følges.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08CA03

C08CA05	Nifedipin
Lægemiddelformer	Tabletter, kapsler, depottabletter
Lægemiddelnavne	Adalat, Adalat Oros, Hexadilat, Nifecodan, Nifedipin "Alternova", Nifedipin "NM", Nifedipin 10 "Stada"
Godkendt indikation	"Kronisk stabil angina pectoris. Arteriel hypertension. Raynaud's fænomen"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	30 - 120 mg: 3,24 - 8,90 kr. (depot) 30 mg: 2,85 kr. (ej depot)
Forbrug	11.330 personer i behandling i 2006 10.385 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Medicintilskudsnævnet vurderer, at nifedipin anvendes til patienter, som ikke kan anvende de billigere calciumantagonister. Desuden anvendes nifedipin til patienter med Raynaud's fænomen. Nifedipin anbefales kun i depotform, da de hurtige former har vist sig at øge mortaliteten hos patienter med iskæmisk hjertesygdom. Det er nævnets opfattelse, at fordelingen 6-1 i salget af DDD mellem depotformen og tabletformen er en hensigtsmæssig fordeling.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08CA05.

C08CA06	Nimodipin
----------------	------------------

Lægemiddelformer	Tabletter
Lægemiddelnavne	Nimotop
Godkendt indikation	"Forebyggelse og behandling af spasmer ved subarachnoidal blødning, der skyldes bristet aneurisme"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Ikke generelt tilskud
Behandlingspris per døgn*	300 mg tabletter: 65,90 kr.
Forbrug ⁰	45 personer i behandling i 2006 23 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Indikationen for nimodipin er en ganske anden end for de øvrige calciumantagonister. Behandlingen med nimodipin initieres fra sygehus, og der er ingen alternativ behandling. Nimodipin har ikke generelt tilskud, men der har gennem årene været bevilget enkelttilskud efter ansøgning fra læge. Nævnet vurderer, at nimodipin har en værdifuld terapeutisk effekt med en specifik plads i terapien.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der er <u>grundlag</u> for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08CA06 med henblik på at lægemidlerne tildeles generelt uklausuleret tilskud.

*Baseret på de laveste faktiske priser

⁰Tallene inkluderer også patienter behandlet med injektionslægemidlet

C08CA08	Nitrendipin
Lægemiddelformer	Tabletter
Lægemiddelnavne	Baypress
Godkendt indikation	"Arteriel hypertension."
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	10 - 20 mg tabletter: 3,38 - 4,71 kr.
Forbrug	740 personer i behandling i 2006 673 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Nitrendipin anvendes til et meget beskedent antal patienter. Medicintilskudsnævnet vurderer, at nitrendipin har sin plads i terapien som et stof, der anvendes til patienter, som ikke kan anvende de billigere calciumantagonister.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08CA08.

C08CA09	Lacidipin
Lægemiddelformer	Tabletter
Lægemiddelnavne	Midotens, Motens
Godkendt indikation	"Til behandling af hypertension enten som monoterapi eller i kombination med andre antihypertensiva herunder β -receptorblokerende midler, diuretika eller ACE-hæmmere"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	2 - 4 mg tabletter: 5,38 - 5,47 kr.

Forbrug	1.988 personer i behandling i 2006 1.931 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Medicintilskudsrådet vurderer, at den beskudne anvendelse af lacidipin er til patienter, som ikke kan anvende billigere calciumantagonister, og at det lave forbrug indikerer, at forbruget har fundet sin plads.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08CA09.

C08CA13	Lercanidipin
Lægemiddelformer	Tabletter
Lægemiddelnavne	Zanidip
Godkendt indikation	"Til behandling af mild til moderat essentiel hypertension"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	10 - 20 mg tabletter: 3,52 - 7,01kr.
Forbrug	7.850 personer i behandling i 2006 9.621 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Medicintilskudsrådet vurderer, at lercanidipin anvendes til patienter, som ikke kan anvende de billigere calciumantagonister.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08CA13.

C08DA01	Verapamil
Lægemiddelformer	Tabletter, depottabletter, depotkapsler
Lægemiddelnavne	Geangin, Geangin Retard, Hexasoptin, Hexasoptin Retard, Isoptin, Isoptin Retard, , Veraloc, Veraloc Retard, Verapamil "1A Farma", Verapamil "Hexal", Verapamil "Merck NM"
Godkendt indikation	"Forebyggelse af angina pectoris. Forebyggelse og behandling af supraventrikulær takykardi herunder atrieflimren og atrieflagren. Arteriel hypertension. Profylaktisk efter akut myokardieinfarkt"
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	240 - 480 mg tabletter: 1,95 - 2,84 kr. 240 - 480 mg depotkapsler/depottabletter: 3,10 - 5,52 kr.
Forbrug*	29.985 personer i behandling i 2006 27.057 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Verapamils indikationer er forskellige fra og bredere end dihydropridinerne. Forbruget har været stationært til let faldende de senere år, og nævnet vurderer, at det er rationelt, især til behandling af takyarytmier, forebyggelse af angina pectoris og som profylakse efter AMI, når en relevant betablokker ikke tåles. Depotlægemidlerne er lidt dyrere end filmovertrukne tabletter men skal kun gives 2 gange i døgnet mod tabletternes 6 gange og må forventes at bedre compliance.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08DA01.

*Tallene inkluderer også patienter behandlet med injektionspræparatet

C08DB01	Diltiazem
Lægemiddelformer	Tabletter, depottabletter, depotkapsler
Lægemiddelnavne	Cardil, Cardizem, Cardizem Retard, Cardizem Unotard, Dilcor, Dilcor Uno, Myonil, Myonil Retard, Myonil Uno, Tilker
Godkendt indikation	“Forebyggelse af angina pectoris. Arteriel hypertension”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	180 - 360 mg tabletter: 4,50 - 9,00 kr. 180 - 360 mg depot: 5,70 - 14,74 kr.
Forbrug	16.029 personer i behandling i 2006 14.437 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Diltiazems indikationer er forskellig fra og bredere end dihydropyridinernes. Forbruget har været stationært til let faldende de senere år, og nævnet vurderer, at det er rationelt, især til behandling af takyarytmier, forebyggelse af angina pectoris og som profylakse efter AMI, når en relevant betablokker ikke tåles. Depottabletterne er lidt dyrere end filmovertrukne tabletter men skal kun gives 2 gange i døgnet mod tabletternes 6 gange og må forventes at bedre compliance.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08DB01

Kombinationer til peroral anvendelse

C08DA51	Verapamil + trandolapril
Lægemiddelformer	Tabletter
Lægemiddelnavne	Tarka
Godkendt indikation	“Essentiel hypertension hos patienter, hvis blodtryk er blevet normaliseret med de enkelte komponenter i samme dosisforhold”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	240 mg + 4 mg: 6,43 kr.
Forbrug	767 personer i behandling i 2006 645 personer i behandling i de første 10 måneder af 2007
Diskussion	Lægemidlet er billigere end de to stoffer enkeltvis, og nævnet lægger vægt på compliancefordelen ved kombinationspræparatet.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for perorale lægemidler i ATC-gruppe C08DA51

Injektionspræparater

C08CA06	Nimodipin
----------------	------------------

Lægemiddelformer	Infusionsvæske
Lægemiddelnavne	Nimotop
Godkendt indikation	“Forebyggelse og behandling af spasmer ved subarachnoidal blødning, der skyldes bristet aneurisme”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Ikke generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	50 mg: 1277,50 kr.
Forbrug	-
Diskussion	Nimodipin injektionsvæske anvendes alene i sygehusbehandling, og generelt tilskud er derfor ikke relevant.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for lægemidler til injektion i ATC-gruppe C08CA06.

C08DA01	Verapamil
Lægemiddelformer	Injektionsvæske
Lægemiddelnavne	Veraloc
Godkendt indikation	“Parosystisk supraventrikulær takykardi. Atrieflimren og -flagren med hurtig ventrikelaktion, undtagen ved WPW-syndrom. Alvorlig hypertension”
Udleveringsgruppe	B
Tilskudsstatus	Ikke generelt tilskud
Behandlingspris per døgn	240 mg: 455,04 kr.
Forbrug	-
Diskussion	Verpamil injektionsvæske anvendes alene i sygehusbehandling, og generelt tilskud er derfor ikke relevant.
Vurdering	Nævnet indstiller, at der <u>ikke</u> er grundlag for at indlede en sag om ændring af tilskudsstatus for lægemidler til injektion i ATC-gruppe C08DA01.

Prisoversigt for ATC-gruppe C08 - calciumantagonister

Bilag C4

Den 29. januar 2008

Gennemsnitlig laveste enhedspris de sidste 6 prisperioder (periodestart fra 22/10 2007 til 31/12 2007)

1. ATC	2. Lægemiddelstof/ gruppe	3. Tilskudsstatus/ udleveringsbest.	4. DDD (mg)	5. Anvendt dosis (mg) ¹	6. Disp. form	7. Styrke(r) (mg)	8. Gns. laveste enhedspris(er) (kr.)	9. Pris per døgn (kr.)	
C08CA	Dihydropyridin-derivater								
C08CA01	Amlodipin	•	B	5	5 - 10 ⁴⁵	Tabletter	5 / 10	0,90 / 0,48	0,90 - 0,48
C08CA02	Felodipin	•	B	5	5 - 10 ⁴⁵	Depottabletter	5 / 10	1,16 / 1,27	1,16 - 1,27
C08CA03	Isradipin	•	B	5	5 - 10 ⁴⁵	Depotkapsler	5	3,76	3,76 - 7,52
C08CA05	Nifedipin	•	B	30	30 - 120 ⁴⁵	Depottabletter	30 / 60	3,24 / 4,45	3,24 - 8,90
		•	B	30	30 - 120 ³⁷	Kapsler/tabletter	10 / 20	0,95 / 2,22	2,85 - 11,40
C08CA06	Nimodipin	-	B	300	300 ³⁶⁸	Filmovertrukne tab.	30	6,59	65,90
		-	B	50	50 ³⁶	Infusionsvæske	0,2 mg/ml	5,11 kr./ml	1277,50
C08CA08	Nitrendipin	•	B	20	10 - 20 ⁴⁵	Tabletter	10 / 20	3,38 / 4,71	3,38 - 4,71
C08CA09	Lacidipin	•	B	4	2 - 4 ⁴⁵	Tab/filmovertr. tab.	2 / 4	5,38 / 5,47	5,38 - 5,47
C08CA13	Lercanidipin	•	B	10	10 - 20 ⁴⁵	Filmovertrukne tab.	10 / 20	3,52 / 7,01	3,52 - 7,01
C08DA	Phenylalkylamin-derivater								
C08DA01	Verapamil	•	B	240	240 - 480 ²⁴⁵	Depotkapsler	120 / 240	1,55 / 2,76	3,10 - 5,52
		•	B	240	240 - 480 ²⁴⁵	Depottabletter	120 / 240	2,19 / 1,59	4,38 - 3,18
		•	B	240	240 - 480 ⁴⁵⁸	Filmovertr. tab./tab.	80 / 120	0,65 / 0,71	1,95 - 2,84
		-	B	240	240 ³	Injektionsvæske	2,5 mg/ml	4,74 kr./ml	455,04
C08DA51	Verapamil, kombinationer ¹⁰	•	B	-	240 - 360	Kapsler	180 240	7,15 6,43	6,43 - 14,30
C08DB	Benzothiazepin-derivater								
C08DB01	Diltiazem	•	B	240	180 - 360 ²⁴⁵	Depotkapsler	90 / 180	2,85 / 5,72	5,70 - 11,44
		•	B	240	180 - 360 ²⁴⁵	Depotkapsler	120	3,56	10,68
		•	B	240	180 - 360 ²⁴⁵	Depottabletter	60 / 180	1,93 / 7,37	5,79 - 14,74
		•	B		180 - 360 ⁴⁵⁸	Filmovertrukne tab.	60	1,50	4,50 - 9,00

Noter/forklaringer:

1	Medmindre andet er angivet kan der doseret én gang dagligt
2	Fordelt på 2 doser dagligt
3	DDD-værdi (WHO)
4	Ækvieffektiv dosis fra IRFs baggrundsnotat
5	Rekommanderet af IRF
6	Ikke rekommanderet af IRF
7	Fordelt på 3 doser dagligt
8	Fordeles på 6 doser dagligt
9	Rekommanderet med forbehold eller i særlige tilfælde af IRF
10	+ 2 mg trandolapril i 180 mg tabletten og 4 mg trandolapril i 240 mg tabletten

29012008

Forklaring til prisoversigter ved revurdering af lægemidlers tilskudsstatus

Prisoversigterne er udformet i overensstemmelse med principperne i Lægemiddelstyrelsens ”Retningslinjer for vurdering og sammenligning af lægemidler ved revurdering af tilskudsstatus af 4. juli 2006”.

Der udformes som hovedregel en prisoversigt per ATC-gruppe på andet niveau (fx C09). Hvis det skønnes relevant at sammenligne med lægemidler i andre ATC-grupper medtages disse. Flere mindre ATC-grupper være kan samlet på samme skema.

Prisoversigterne er delt op i følgende 9 kolonner:

Kolonne 1: ATC

ATC-koden for lægemiddelstof, kombination af lægemiddelstoffer eller gruppe af lægemidler.

Kolonne 2: Lægemiddelstof/gruppe

Navnet på lægemiddelstof, kombination af lægemiddelstoffer eller gruppe af lægemidler.

Kolonne 3: Tilskudsstatus/Udleveringsbestemmelse

Gældende tilskudsstatus og udleveringsbestemmelse for lægemiddelstoffet (se forklaring til symboler og forkortelser i skemaerne nedenfor).

Kolonne 4: DDD

Hvis der er fastsat en officiel DDD fra WHO, er denne anført.

Kolonne 5: Anvendt dosis

Den dosis eller det dosisinterval, der benyttes i prisoversigten, med angivelse af kilde. Der anvendes ækvieffektive eller evt. anbefalede doser, hvis de findes. Alternativt anvendes DDD-værdier.

Kolonne 6: Dispenseringsform

Lægemidlets dispenseringsform/lægemiddelform.

Kolonne 7: Styrke(r)

De(n) valgte styrke(r). Styrken er valgt ud fra den anvendte dosis, der er anført i kolonne 5 samt antallet af anbefalede indtagelser per døgn. Hvis der i kolonne 5 er angivet et dosisinterval, kan der i denne kolonne 7 være flere styrker.

Kolonne 8: Gennemsnitlig laveste enhedspris(er) (kr.)

Den gennemsnitlige laveste enhedspris er et gennemsnit af de seneste 6 prisperioders laveste pris per enhed for det pågældende lægemiddelstof .

Den laveste enhedspris i en prisperiode er den laveste tilskudspris per enhed blandt alle fabrikater og pakningsstørrelser for et givet lægemiddelstof i en given lægemiddelform (eller substituerbare lægemiddelformer). Denne enhedspris er identisk med den tilskudspris, som gælder for dosisdispenserede lægemidler.

Hvis der i kolonne 7 er angivet flere styrker, vil der i kolonne 8 være et tilsvarende antal priser.

Kolonne 9: Pris per døgn (kr.)

Pris per døgn er behandlingsprisen per døgn beregnet på baggrund af det i kolonne 5, 7 og 8 anførte.

Symboler og forkortelser

Tilskudsstatus	
-	Ikke generelt tilskud
●	Generelt tilskud (uden klausulering)
■	Generelt klausuleret tilskud (håndkøb: til pensionister eller bestemte sygdomme)
☒	Generelt klausuleret tilskud (til bestemte sygdomme)

Udleveringsbestemmelser	
A	Må kun udleveres én gang efter samme recept, med mindre udleveringen sker i mindre portioner ad gangen.
AP4	Angiver at lægemidlerne er omfattet af reglerne i receptbekendtgørelsens § 4. Må kun udleveres én gang efter samme recept, jf. dog § 15.
AP4BG	Må kun udleveres til sygehuse. Udlevering sker efter bestemmelserne for lægemidler i udleveringsgruppe AP4.
AP4NB	Må kun udleveres til sygehuse eller efter ordination af nærmere bestemte speciallæger. Udlevering sker efter bestemmelserne for lægemidler i udleveringsgruppe AP4.
B	Må kun udleveres én gang efter samme recept, medmindre receptudstederen har angivet på recepten, hvor mange gange og med hvilket tidsmellemlum yderligere udlevering må finde sted.
BEGR	Må kun udleveres til sygehuse.
HA	Håndkøb – apoteksforbeholdt.
HF	Håndkøb – ikke apoteksforbeholdt.
HX	Håndkøb – ikke apoteksforbeholdt. Højest 1 pakning per kunde per dag.
NBS	Må kun udleveres til sygehuse eller efter ordination af nærmere bestemte speciallæger.